

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

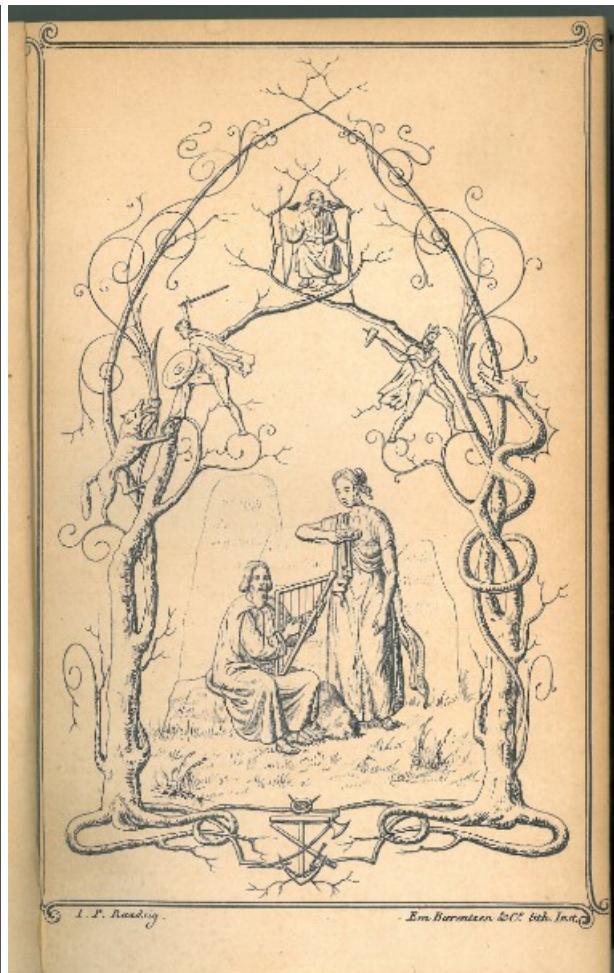
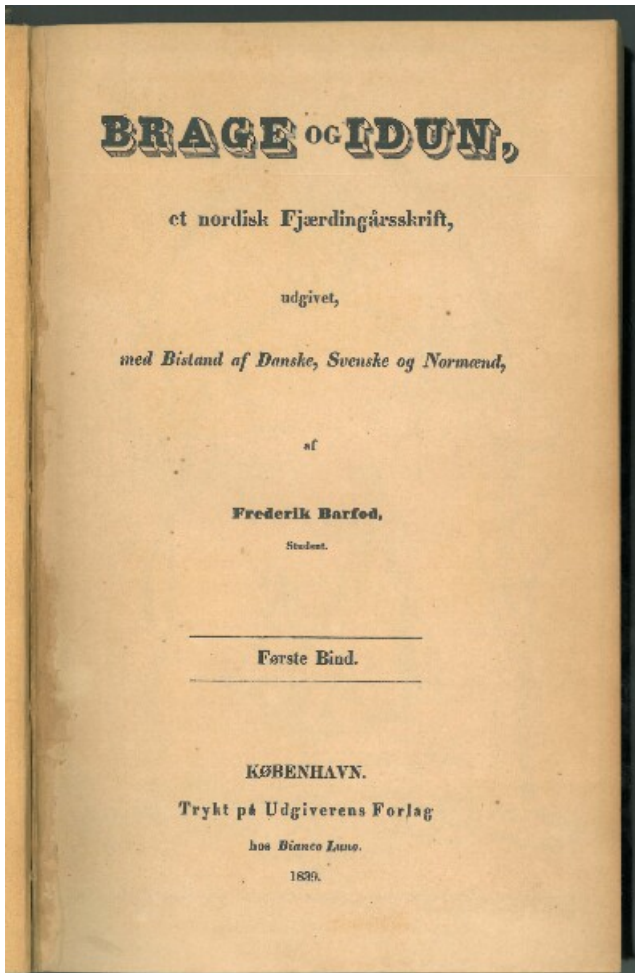
Titel: Brage og Idun

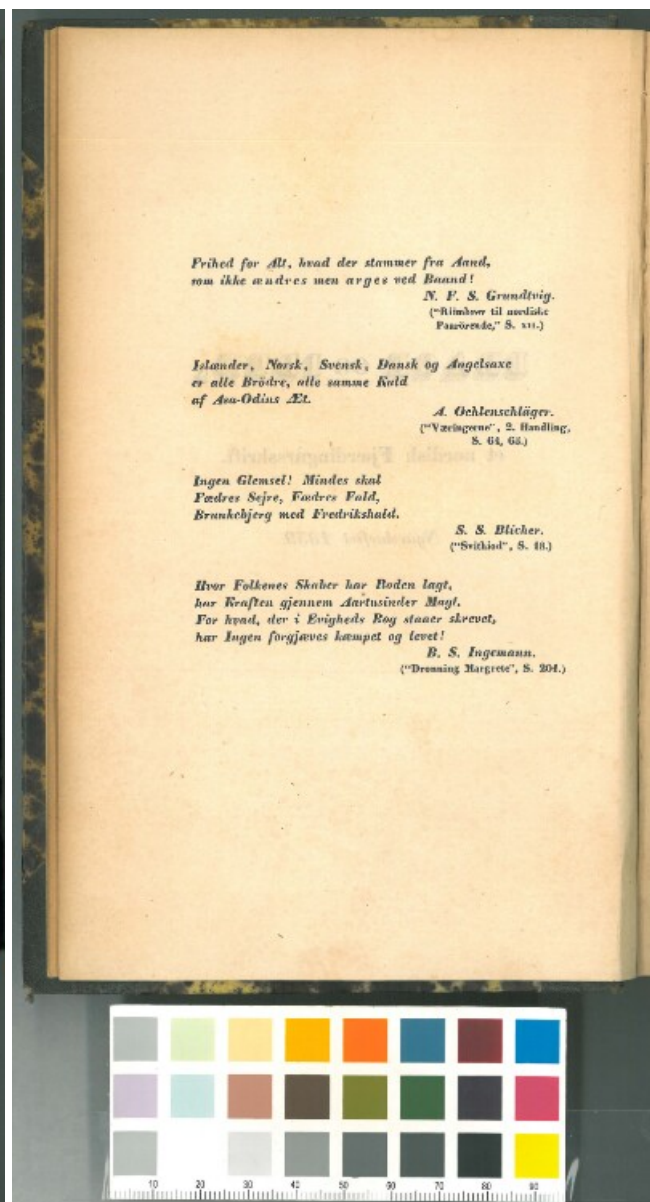
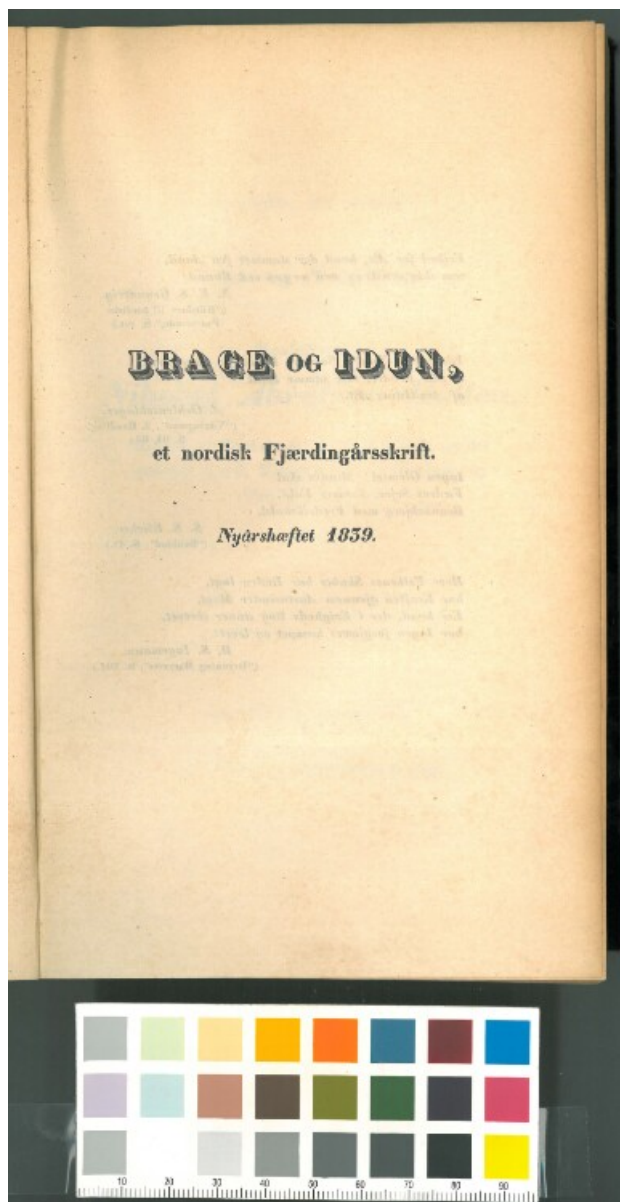
Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Brage og Idun", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1839_617_1-txt-shoot-idm94/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

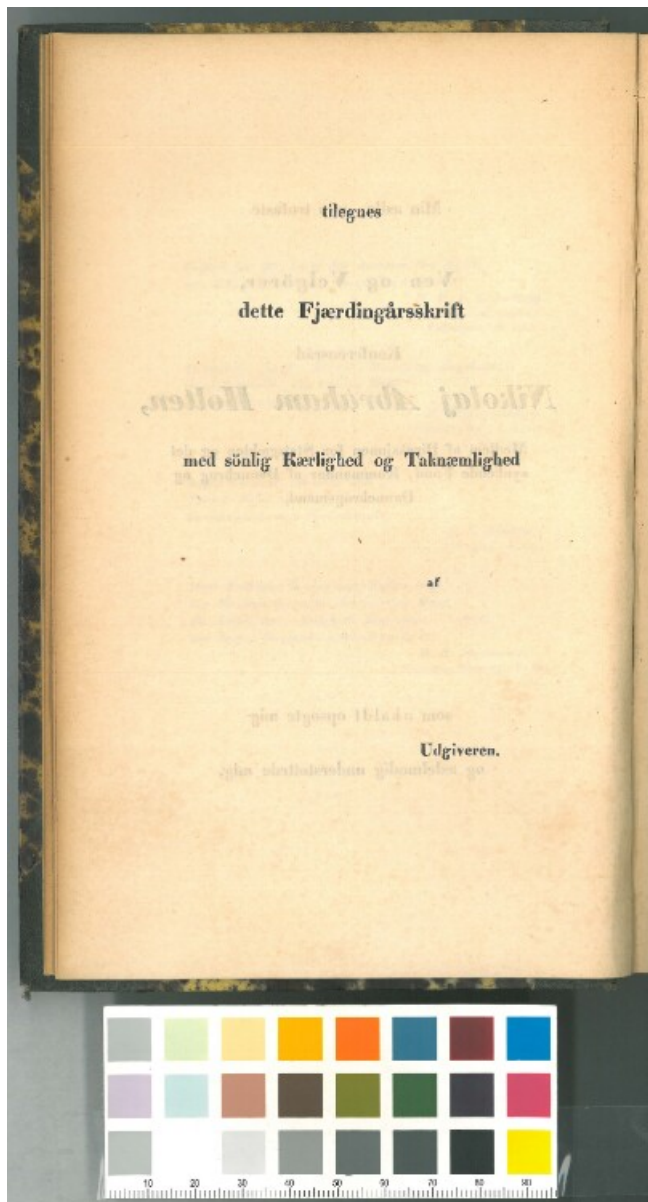
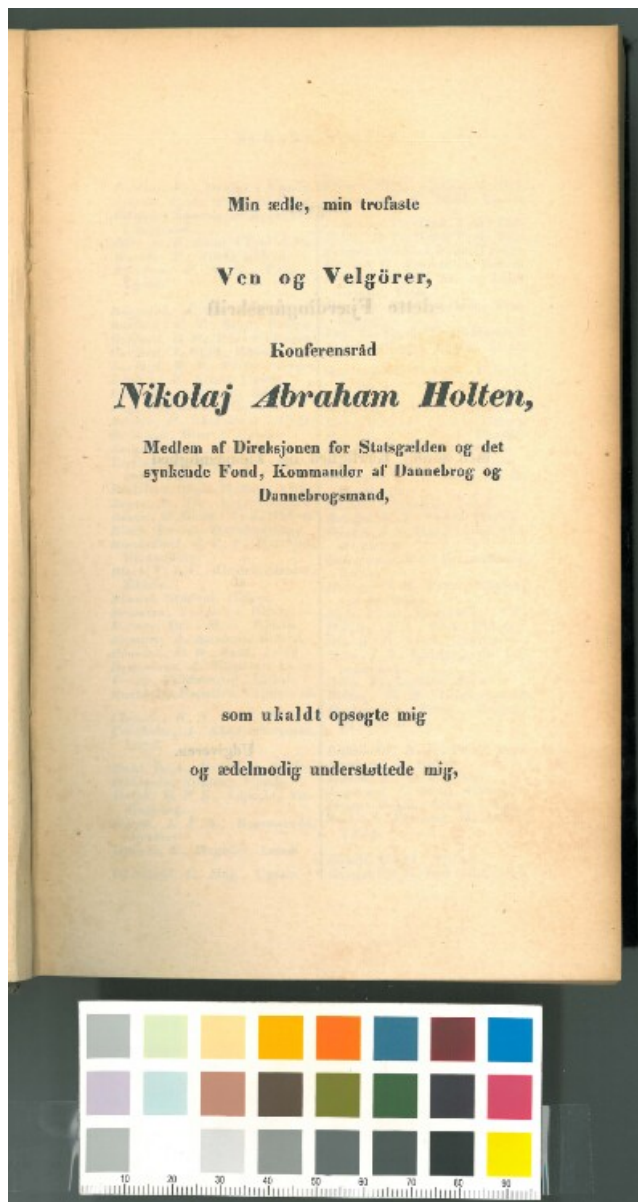
Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Subskribenter.

Axelius, Fr., Docent i Upsala.
Ayarth, C. A., Bisk. i Karlstad.
Ahlefeldt-Laurvig, Lensgreve til Langeland.
Aller, C. F., Kand. i Teol., Kbh.
Andersen, P., Stud., Kbhvn.
Atteboon, P. A. D., Prof. i Upsala.
Baggesen, A., Kapt., Kbhvn.
Barfoed, C. T., Stud., Kbhvn.
Barfoed, H. P., Provst i Pagsa.
Barfoed, I., Stud., Kbhvn.
Barfoed, M. K., Præst i Hyde.
Barkén, H., Stud., Upsala.
Bartholin, C., Stud., Kbhvn.
Bay, Postmæster, Holstebro.
Becker, P., Skolelærer i Røge.
Beckman, Docent, Upsala.
Bergström, S., Stud., Upsala.
Berling, E., Biblioteks-Amanuensis, Lund.
Bertelsen, Bogh., Holbæk, 2 Eks.
Beysr, S., Jfr., Frederiksgård.
Biszer, H., Kand. i Teol., Kbhvn.
Birch, Provst, Storehøddinge.
Birchedahl, S. P. V., Kateket, Ringkøbing.
Bloch, C. L. G., Klædekrammer, Kbhvn.
Bludol, Student, Kbhvn.
Bramsen, Tandlæge, Kbhvn.
Brenner, Dr. i Med., Kbhvn.
Brønger, J., Student, Kbhvn.
Bronius, C. G., Prof., Lund.
Brunauer, A., Magister, Lund.
Bruun, Fuldmægtig, Kbhvn.
Buchholtz, Kapellan, Vallensved.
Clausen, H. N., Prof., Kbhvn.
Cronholm, A., Academiadjunkt, Lund.
Dahl, Bogh., Kristiania, 35 Eks.
Dahlgren, Student, Upsala.
Dorph, H. P. K., Adjunkt, Vordingborg.
Dorph, I. F. S., Rammerråd, Gjørløv.
Dybeck, C., Magister, Lund.
Ehrendahl, C., Mag., Upsala.
Elfvberg, O. G., Apotek, Trelleb.
Elfvendahl, K., Stud., Upsala.
Fabricius, O., Kand. Teol., Kbh.
Falk, H. P., Kand. Teol., Kbh.
Fenger, Lisensiat, Præst i Jægers.
Forslev, C., Testerelev, Kbhvn.
Friiger, Major, Sa- og Land-Krigsk., Vejle.
Finceman, Toldinspektør, Trelleborg.
Fog, C., Kand. Teol., Marienb.
Frøtzeg Dagge, Boghl., Stokk.
Gyldenahls Boghl., Kbhvn., 2 Eks.
Hagberg, I., Docent, Upsala.
Hage, H., Kand. i Lovk., Kbhvn.
Hagelin, J. O., Stud., Upsala.
Hakansson, M., Stud., Kbhvn.
Hall, C. C., Avdator, Kbhvn.
Halløger, L. N., Kand. i Teol., Horslunde.
Hallén, E., Kofeefrue, Lund.
Hansen, C. E., Præst, Østlöv.
Hansen, J. L., Kand. i Teol., Holstebro.
Hansgaard, H. C., Krigsassessor, Kbhvn.
Harboe, N. H., Præst, Magleby ved Skælskør.
Hass, Præst, Medolden.
Heiberg, I. L., Prof., Kbhvn.
Hjærns, R., Stud., Upsala.
Holm, I. N., Birkedommer, Lejshollegård.
Holm, Boghandler, Søss.
Holtén, N. H., Konferensråd.
Hunleygaard, Præst, Magleby på Stevns.
Ingeniør, E. S., Prof., Søss.
Jacobsen, J., Kbhvn.
Jensen, P., Stud., Kbhvn.
Jespersen, L., Stud., Kbhvn.
Jørgensen, Boghl., Århus, 3 Eks.
Johansson, Etatsråd, Middelfart, 2 Eks.
Kahell, Boghl., Viborg.
Karstensen, N., teol. Kand., Kbh.

Kierkegaard, P. C., Doktor i Filos., Kbhvn.
Klein, Boghl., Kbhvn.
Knuuth, F. H., Lensgreve til Knuuthenborg.
Krogh, H. J., Generaladvokat, Kbhvn.
Kramer, Rammerråd, Kbhvn.
Kramer, L. A., Kand. i Lovk., Kbhvn.
Kriger, M. D., Kand. i Lovk., Kbhvn.
La Cour, C. G., Præst, Ranum.
La Cour, H. M., Forpagter, Mejlgård.
La Cour, L. U., Proprietær, Skarsø.
La Cour, P. C., Præst, Nimtofte.
Lagesberg, A., Stud., Upsala.
Lohk, Postmæster, Søss.
Loustran, Docent, Upsala.
Leth, Præst, Lillehøddinge.
Lindberg, J. C., Magister, Frederiksberg, 2 Eks.
Lindblom, J. E., Adjunkt, Lund.
Lindblad, A., Præst, Skartolte.
Lindgren, J. M., Stud., Upsala.
Lindstedt, A., Student, Upsala.
Lithander, J., Student, Upsala.
Lundell, J., Magister, Upsala.
Mackespang, P., Rahmand, Stege.
Magnussen, E., Prof., Kbhvn.
Martensen, H., Lektor, Kbhvn.
Mattiasen, N. E., Stud., Kbhvn.
Meincke, J. H., Justitsr., Stege.
Meldrup, Boghl., Rolding.
Müller, L. C., Præst, Ribe.
Mørck, M., Kand. i Teol., Ransørgave.
Natzen, C., Baron, Jordeberg.
Nyholm, J., Student, Upsala.
Nyholm, H. V., Præst, Hårlev.
Oldenborg, Præst, Sorterup.
Palmind, Magister, Upsala.
Polidan, H. P. D., Stud., Kbh.
Peterson, C. A., Proprietær, Hårfredshøj.
Rafn, Professor, Kbhvn.
Rash, H. K., Kand. i Teol., Kbh.
Rasmussen, Forvalt., Marienb.
Reuterahl, Dr. i Teol., Lund.
Rosenqvist, J. M., Magist., Jonskøping.
Rothé, Admiralinde, Kbhvn.
Rordam, H., Præst, Glenstrup.
Rordam, P., Kand. Teol., Kbh.
Schiern, S. C. A., Stud., Kbh.
Schmidt, Student, Kbhvn.
Schulthes Boghl., Kbh., 6 Eks.
Schäffer, Højesterets Advokat, Kbhvn.
Sverin, S., Student, Kbhvn.
Söder, A., Student, Upsala.
Sjöröna, C. H., Lejtn., Lund.
Smidt, E., Premierlejt., Kbh.
Speer, Boghl., Kbhvn.
Steenberg, J. E., Læge, Valla.
Stenberg, H., Student, Upsala.
Storm, Præst, Hårdrup.
Suhr, J., Rektor, Vordingborg.
Sylvander, G. V., Stud., Lund.
Talman, Præst, Tåstrup.
Tennansen, Boghl., Ribe.
Thomsen, Forpagter, Fuglebjerggård.
Thorsup, Fr., Etatsråd, Kbh.
Thorsup, M. R., Universitets-Underbibliotekar, Kbhvn.
Treyger, P. H., Kand. i Filol., Kbhvn.
Uvin, Bogbinder, Ballundborg.
Wagmann, N., Kand. Teol., Kbh.
Wallentin, S., Stud., Upsala.
Wedel-Simonsen, Prof., Elvedg.
West, Præst, Helsted.
Westen, B., Stud., Kbhvn.
Willemsen, Præst, Høvelge.
Worm, P., Præst, Kristrup.
Wulff, Boghl., Helsingør, 6 Eks.
Zeipel, C. v., Brugsøpatron, Upsal.
Ångård, H. H., Proprietær, Iselingen.
Ångård, L. G. F., Forpagter, Binnits.
Ångård, Kammeråd, Ebeltoft.
Østergaard, C., Missjonær, Upernavik.

Indhold af 1ste Binds 1ste Hæfte.

	Side
<i>Brage og Idun, et Digt af Præsten Grundtvig i Kbhvn.</i>	1.
1. Afhandlinger o. s. v.	
<i>Om Nordens videnskabelige Forening, (af Præsten Grundtvig i Kbhvn.)</i>	11.
<i>Besøg paa Kiønehøllen og Gensberg (af Magister F. r. Hamme- rich på Blågård.)</i>	60.
<i>Statsraadernes Behandling i Stortingets Forhandlinger, (af Højesteretsadvokat Stang i Kristiania.)</i>	87.
<i>Nordens Mythologie eller Stædtilbedsprog, historisk-poetisk udviklet og oplyst af Grundtvig. (Anmeldt af Prof. Flor i Kjøb.)</i>	176.
<i>Digtverskløddinger, (L. Alexander Puselchia; af Student P. L. Møller i Kbhvn.)</i>	231.
2. Digte.	
<i>Brage og Idun (af Præsten Blicher i Spentrup)</i>	259.
<i>Bugdranden (af samme.)</i>	261.
<i>Afskedssang til Academicerne i Sorø (af Prof. Hauch i Sorø.)</i>	262.
<i>Gustav Adolph (af samme.)</i>	264.
<i>Bergens Stift (af Student Welhaven i Kristiania.)</i>	270.
<i>Nordens Aand (af Professor Ingemann i Sorø.)</i>	272.
<i>Guldfladen (af samme.)</i>	273.
<i>Missionæren (af Præsten Lindeblad i Skartofte.)</i>	275.
<i>Slavonisk ungdomsang (af samme.)</i>	287.
<i>Bryllupsang (af Professor Øhlenschläger i Kbhvn.)</i>	289.
<i>Holbergs Skaal (af samme.)</i>	290.
<i>Til Thorvaldsen, 1819, (af samme.)</i>	294.
<i>Til Thorvaldsen, 1856, (af Professor Heiberg i Kbhvn.)</i>	296.
<i>Til Ole Bull (af samme.)</i>	297.

<i>Til Bruden (af Etatsråd Brøndsted i Kbhvn.)</i>	299.
<i>Til Adam Øhlenschläger (af samme.)</i>	301.
<i>Hjemmet, (af Etatsråd Ørsted i Kbhvn.)</i>	302.
<i>Naar mit Øie er lukket, (af Student H. P. Holst i Kbhvn.)</i>	303.
<i>Havfruen (af Præsten Grundtvig i Kbhvn.)</i>	307.

3. Musikammere.

1. Ved Paul Møllers Jordeføds. (Ordene af Prof. Heiberg, Musikken af Prof. Weyse i Kbhvn.)
2. Min hustrus visa. (Ord og Musik af Prof. E. G. Geijer i Upsala.)

Brage og Idun.

Der throned en Frue i *Havsgaards* Stad,
En Dronning i hedenske Dage,
Hun laved til Gilde den bedste Mad,
Som dødelig Mund vilde smage,
Hun laved saa liflig en Æblegrød,
At Kinden derefter blev hvid og rød!

Ret aldrig man glemmes den Æblemoes,
I *Havsgaard* med Hegn af Kiærinder,
Foruden al Smukke, det er dens Roes,
Den glatted de rindneste Kinder,
Graaskieggem han fødte sig ung paany,
Og løfted *Idunne* med Fryd i Sky!

Idunne, ja det var den Frues Navn,
Med Paradis-Æbler i Gjemme,
Og langt var det ikke fra *Kjöbbinghavn*
Hun havde i Oldtiden hjemme,
Om *Thjodolf* fra *Hvite* jeg ret forstaaer,
Paa *Bröndshöien* laae hendes Abildgaard!

Brage og Idun, Leds. Bde. Sde II.

1

As-Brage han var hendes Hjertensven,
Saa han havde godt ved at kvæde:
Den blomstrende Ungdom til ham igjen
Kum altid som Ny efter Næde;
Thi drak paa hans Saundhed det hele Nord,
Mens han slog *Guldharpen* ved *Odins* Bord!

Men hvor er nu *Brage* ved *Odins* Bord,
Idunne med Æblerne fine?
Ja, hvor er nu *Sneen*, som faldt ifjor,
Og hvor er nu *Thjodolf* fra *Hvite*?
Hvad nytter os *Snakken* om Oldtids Glands,
Naar Alting er Armod nu hertilands?

Hvorfor dog saa vranten, höilærde Ven!
Hvad nytter det vel at fortvile?
Kan Venner ei mødes med Lyst igjen,
Var Veien end tusinde Mile!
Ja, er det kanskee kun for ingen Ting
Vi tage med Stolthed nu *Syvmlis-Spring*!

Fortovnere *Kroppe* ei Verden saac,
End dem, der nu lade og losse,
Som Fuglen i Luften maa *Snekken* gaac,
Og Vandet med Ilden de trodse,
Ja, springe i Luften saa höit paa *Straa*,
At Öine som Falkes dem ei kan naac!

Blev Aand da en Kryster, for Kroep fik Mod,
 Hvad heller blev mat den af Ælde?
 Er Kroppen ei hængt af Kiød og Blod?
 Maa Tunghedens Lov nu ei giælde?
 Til Skyerne løfter vor Aand sin Krop,
 Kan selv den ei fare saa let derop?

Kan Aand over Svælg lægge Bro med Konst,
 Lægge Loft under Bølger tillige,
 Men prøver det samme dog kun onsonst,
 I sit som i Kroppenes Rige!
 Kan Tiden og Rummet den bruge frit
 Til Kroppenes Bedste, men ei til sit!

Kan Læner den spænde fra Pol til Pol,
 Hvor Lyden forplantes som Lynet,
 Kan Øine den kaste fra Sol til Sol,
 Slet ikke til Skade for Synet;
 Kan da mellem Tider og Folk den ei
 Med Ordet sig hane en Kongevei!

Er det da kun Ordet om "Mit og Dit",
 Ei Ordet om Aanden og Livet,
 Som til i al Verden at fare frit
 Er Vinger som Lynildens givet!
 Mon Himmelsbjerg-Synet, der sandt Alt,
 Til Støvtraade-Øiet som Lehn hjemfaldt!

Saa spørger fortorvet den Kæmpaand,
 Som bygde sit *Hausgaard* i Norden,
 Og siger "min Træl" til den Kæmpaand,
 Hvis Værker forhaue al Jorden,
 Og siger til *Øiet*: "Alt hvad Du seer
 Er Vidner om *Aanden*, et Gran ei meer."

Han siger til *Øret*: har ei Du hørt
 Mit Kvad fra de hedenske Dage
 Om Dronning *Idunne*, i Løn bortført,
 I Lys hentet præglig tilbage,
 Som *Svalen* forsvinder med dunkle Kaar,
 Men dages igjen i den lyse Vaar!

Af *Loke* forlokket, af *Loke* hjembragt,
Idunne kom atter tilstæde,
 Og *Aser*, med Ungdom og Viisdom i Pægt,
 Holdt Thing under *Ashen* med Glæde,
 Og *Brage* slog Harpen ved *Odins* Bord,
 For skindøde Kæmper i gamle Nord!

Han siger til *Hjertet*, hvor end det slaar
 For Heltene djærve og fromme:
 Du speile dig smukt i din *Haxfu's* Kaar,
 Du tør hun tilbage vel komme,
 Da løses paa *Brage* og *Tungen* brat,
Mundharpen han slaar om den fundne Skat!

Da finder og *Heimdæl* igjen sin Luur,
Og støder i den saa det runger,
Da vaagne Svaanfugle i Lund og Buur,
Og sjunge med tusinde Tunger,
Da vaagner med *Odin* hver As, hver *Ælv*,
Forynges forklaret, forstaaer sig selv!

Da Vidskaben voxer som Rug og Byg,
Alt Aandeligt veed Man at skatte,
For Hoved da gaar ingen Pung-Paryk,
Man spørger om Karle for *Halle*;
Kun hvem der paa Guder har god Forstand,
I Norden man kalder den vise Mand!

Da speiler *Idunne* for Væsmands Blik
Sig yndig i Nattergal-Sangen,
Naar atter hun følger sin gamle Skik,
Som *Svalen* hun bølger i Vangen;
Thi folkelig Glæde i Aandens Smag
Forynger de Gamle hver Nysarsdag!

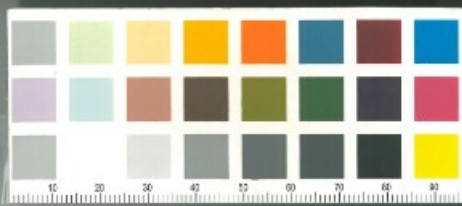
As-Brage sig speiler i Folkesavn
Om *Age-Thors* stolte Idrætter,
Om Hver, som har vandet sig Hadersnavn
I Tvechamp med Trolde og Jetter,
Og sidder nu benket ved *Odins* Bord,
Saa længe Mundharpen har Lyd i Nord!

I Nordiske Frænder paa Mark og Fjeld!
Saa hører jeg Aanden at tale,
At spaae og at varsle om Folkehæld,
I Hytter og Høielofts-Sale,
Landvætt, som førde fra Hedenold
En hjertelig Vidskab i Kæmpeshjold!

Han sang om en Dronning i Nørreleed,
Idunne, lyksalige Kvinde,
Som altid forynged vor Drapesmed
Og *Aserne* alle herinde,
Med *Æbler*, som havde den "bedste Smag,"
Og taalde at glemmes til Dommedag!

Idunne hun være nu hvad hun maa,
Som klarer sig nok efterhaanden,
Saa er hendes *Æbler*, kan jeg forstaae,
Dog Smagen for *Livet* i *Aanden*,
Som skianter os Drapen, vi frydes ved,
Foryngelsens Pant i hvert Folkeled!

Udødelighed er en herlig Sag,
Naar Glæden kan være og vinde,
Og hvem vilde græde for Taal i Dag
Hvad sikkert i Morgen vi finde!
Hvad skader os Rynke og usgraat Haar,
Naar det er os kun som den Dag igaar!

Som *Ørnen* bortførde, en Vanheldsdag,
Idiøne til Jetternes Gammen,
 Saa *Ørnen* os røved vor gode Smag
 For Aanden og Livet tilsammen;
 Som *Thjasse*, *Latinus* faae Last og Skam,
 Saa sandt de var Begge i *Ørnham!*

Som *Svale* tilbage kom *Havsgaards* Diis,
 Med *Følgerne* faare og finge,
 For *Ørnen* da gjordes et Baal af *Riis*,
 Det voldte ham Angest og Pine,
 Af Blod ikke mere hans Klo blev rød,
 Som Myggen i *Lysen* han fandt sin Død!

Det Varsel er godt, gid det sandes brat,
Latinus til Sorig og Kvide!
 Thi er han, den Skifting, end dødningsmat,
 Hans Rygte dog for ham mon stride,
 End flagrer vor *Svale* ved Vindebro
 Og gruor for *Ørnen* med Neb og Klo!

End hersker saa vide den *Ørne-Smag*
 For *Døden*, som Klæde til *Livet*,
 For Hovfugle-Klæder og Vingeflag,
 For *Aanden* af *Bogstaver* givet,
 Ja, Smag for *Latinen*, det Jettesprog,
 Hvor paa vi indskrives i *Dødens* Bog!

Dog mægtigt er Livet i *Odins* Børn,
 Endogsaa naar Haarene graane,
 Thi skal sig vist brænde den gamle *Ørn*,
 I Asken som *Thjasse* neddaane,
 Og skjule sin Skam i den sorte Jord,
 Mens *Brage* slaar Harpen ved *Odins* Bord!

Vel haver, som *Thjasse*, *Latinus* og
 En Daatter med barkede Hænder,
 Hun er, som *Hardgrippe*, ei rød for Tog,
 Og Haar har den *Skjoldmø* paa Tænder,
 Og blottet hun er ei for *Skjaldepris*,
 Som *Skade*, saa kaldes hun *Skjold-Diis!*

Til *Havsgaard* kom *Skade* og kræved Bod,
 Paa Skier med Pil og med Bue,
 Da hød hende *Aser* en Husbond god,
 Hvis Fødder hun bedst monne høre,
 Om *Balder* hun drømde, men keised *Njord*,
 Som raadte for *Vinden* paa Hav og Jord!

Franciska hun kommer vel ogsaa hid,
 Og god er hun ei at behæmpe,
 Hun døver de skarpeste Sværd med Vid,
 Maa hildes med List og med Læmpe:
 Vi hyde Forlig paa den bedste Fod,
 Hun selv maa bestemme sin Mandebod!

Vi veed, at hun elsker den "store Fod",
For stor til vor Dødt her i Hjemmet,
Tilpas kun for Kæmpen af Vaneblod,
Vor Fostbroder vel, men dog fremmed,
Som *Hading* og *Njord* i den svundne Old,
Saa rider Havhesten den Herre bold!

Franciska hun keiser da brat *John Bull*,
Det Bryllup det spørges saa vide,
Beskrives om Lande med Kridt og Kul,
Som Skrivers Parret kan lide,
En "Honnings-Maaned" paa Stads og Jagt,
Besejler den snurrige Ægtepagt.

En Maaned med Ernen paa Stads og Jagt,
En Maaned med Herren paa Havet,
Saa lyder den snurrige Ægtepagt,
Som den efter *Skalda* var lavet;
Og Søgangen taaler *Franciska* ei,
Hun løber, som *Skade*, tilfjelds sin Vei.*)

Om *Thjasse* og *Skade* og *Njord* paany,
Da kvædes der sikbert paa Jorden,

*) Vil man gjøre mig den Tjeneste, at slaa op i min "Nordens Mythologi" S. 468-71 og 485-86, da har man selv Uleiligheden, men ogsaa, vil jeg haabe, Fornøielsen af at see, hvor snart det passer.

Og *Edda* hun løftes med *Preis* i Sky,
For Sandsigeriet i Norden;
Men hvad der i Verden gjør mindst Opsigt
Fornøier tit meer end et Heltedigt!

Det levende Ord paa vort Modersmaal,
Som Aanden i Hjerter indskyder,
Den levende Røst over *Brages* Skaal,
Som lillig fra Hjerter udbrøder,
De gløde kun hos os i Skov og Dal,
De flamme kun yndig til *Jetters* Kval!

Idunne bortføres da aldrig meer,
Men *Aser* i Norden forynges,
Og Stenene dandses igien Man seer
Til *Staden*, hvor Vidskab udsynges,
I *Norge* og *Sverrig* og *Danevang*,
Hvor Aand sig forklarer i *Svanesang*!

N. F. S. Grundtvig.